

ΝΥΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

Ἐπισκόπου Γρηγορίου
Μητροπολίτου Καμερούν

Προλογικό σημείωμα

Πολύς ὁ λόγος περί τῆς Ἱεραποστολῆς στά ἔθνη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐν τούτοις παραμένει ἄγνωστη καί σάν προσπάθεια, ἀλλά καί σάν ἐκκλησιαστική διάσταση.

Βέβαια, διάγουμε μιά ἐποχή, ὅπου συζητοῦμε περί τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος γενικότερα καί παρ' ὅλες τίς συζητήσεις, ἐκδόσεις, συνέδρια, συμπόσια, δημοσιεύματα τό θέμα ἔχει ἀγγίξει πολύ κόσμος στόν στενό κύκλο τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά οὐσιαστικά παραμένει ἄγνωστό στόν εὐρύτερο ἐκκλησιαστικό χῶρο.

Ἄρα ἐκκλησιολογικῶς πάσχουμε.

Ὁ Μητροπολίτης Διοκλείας κ. Κάλλιστος, ἀπό τούς κορυφαίους θεολόγους τῆς ἐποχῆς μας, σέ κάποιο συνέδριο χαρακτήρισε τόν 21^ο αἰῶνα ὅτι θά εἶναι ὁ αἰῶνας πού θά συνεχιστεῖ ἡ περί Ἐκκλησίας συζήτηση καί θά τεθεῖ τό περί ἀνθρώπου ἐρώτημα.

Θά ἀποτολμοῦσα νά πῶ ὅτι ἴσως εἶναι καιρός τόν 21^ο αἰῶνα νά δεῖ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τό θέμα τῆς Ἱεραποστολῆς ταυτόχρονα στήν Εὐαγγελική καί Ἐκκλησιολογική του διάσταση.

Εὐρισκόμενος στόν Ἱεραποστολικό Ἄγρό τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, ὡς Ἐπίσκοπος τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως Καμερούν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς, θά ἀποτολμήσω νά καταγράψω μέ μιά λογική σειρά κάποια σημεία καί κάποιες σκέψεις γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή, ἔχοντας ἐπίγνωση γιά τό ἐλαχιστόν τῆς ἐμπειρίας μου (ἡ ὁποία ὅμως πιστεύω ὅτι εἶναι οὐσιαστική, διότι σμιλεύεται στήν πρώτη γραμμῆ) καί γνωρίζοντας ὅτι μεγάλες προσωπικότητες τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς πολλά ἔτη πρό ἐμοῦ ἔχουν κατά καιρούς θέσει παρόμοια ζητήματα, τά ὁποῖα θεωρῶ ὅτι ἔμειναν σιωπηλά, ἀνέγγιχτα, ἀναπάντητα!

Ἐπίσης, πολλοί Ἱεραπόστολοι μέ πολυετῆ πείρα στούς Ἱεραποστολικούς Ἄγρους, ἐσιώπησαν καί ἕως σήμερα αὐτή ἡ σιωπή τους, βοᾷ ἀπό τῶν τάφων των, ὡς δεῖγμα τῆς σοφίας, πού τούς διέκρινε καί εἰς ἔλεγχον τῶν κωφεύόντων ἢ ἀδυνατούντων νά ἀκούσουν ἢ νά δοῦν τήν Ἐκκλησιαστική διάσταση τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῶν ἐθνῶν.

1. Εὐαγγέλιο - Ἐκκλησία

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ διακηρύττει ἀεννάως «ἐγὼ εἰμί ἡ ὁδός, ἡ ζωὴ καὶ ἡ Ἀλήθεια...»(Ἰω.14,6), «ὁ δεχόμενος ἐμέ δέχεται καὶ τὸν ἀποστείλαντά μέ» (Ματθ.10,40).

Ἀποκάλυψη τῆς Ἀληθείας, Τρόπος ζωῆς καὶ ποιότητα ζωῆς προσφέρονται καὶ κινουῦνται παράλληλα μέ τὴν ὑπαρξή μας καὶ τὴν ἐπιθυμία της νά ὑπάρχει καὶ νά προσδιορισθεῖ ἀπεναντι στοῦ Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰδοποιός καὶ μοναδική διάφορὰ κάθε ὁμάδος ἀνθρώπων καὶ κάθε κοινότητος μέ τὴν Ἐκκλησία εἶναι τό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἐλθόντος, τοῦ Ὑπάρχοντος, τοῦ Ἐρχομένου...

Ἡ Ἐκκλησία καὶ τὰ μέλη Της συνδέονται μεταξύ τους καὶ μέ τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ διά τῆς κοινῆς πίστεως καὶ ἀγάπης. Ἐξέρχονται δέ, στόν κόσμο τῶν ἀνθρώπων δι'αὐτῆς τῆς πίστεως, ἡ ὁποία γεννᾷ τὴν ἀγάπη διά τούς ἀγαπηθέντας ὑπό τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀγάπης πού ἔφθασε ἕως θανάτου «**θανάτου δέ, Σταυροῦ**» (Φιλιπ.2,8), ἀλλά καὶ διά τῆς ἐλπίδος τῆς ἐπηγγελμένης Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία πορεύεται μέσα στόν κόσμο καὶ ὡς «**μικρά ζύμη**» προσπαθεῖ νά ζυμώσει τόν κόσμο διά τῆς μόνης ὁδοῦ, τοῦ «**Ἐκκλησιαστικῶς ὑπάρχειν**» σέ σχέση μέ τόν Ἰησοῦν Χριστόν, Υἱόν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀπόλυτη ταύτιση τῶν πιστῶν μέ τό Εὐαγγέλιό Του καθορίζει τὴν γνησιότητα, ἢ ὄχι, κάθε Κοινότητος πιστευόντων εἰς Αὐτόν.

Ἡ ἐρμηνεία τοῦ Εὐαγγελίου ἀπό τούς ἐργάτες τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καθορίζει, κατὰ τόν Ἅγ. Ἰωάννη τῆς Κλίμακος, τέσσερα εἶδη ποιμένων καὶ κατ' ἐπέκταση τέσσερα εἶδη ποιματινομένων. Καὶ τὰ τέσσερα εἶδη ποιμένων καὶ ποιματινομένων σώζουν καὶ σώζονται μέ κάθε εἶδος ἐρμηνείας.

Ἡ ἀπολυτόποιηση ἢ ἡ ἀπόρριψη ἑνός ἢ περισσοτέρων εἰδῶν ποιμένων καὶ ποιματινομένων ἀποτελεῖ «**σημεῖον πτώσεως ἢ ἀναστάσεως**» καὶ συγχρόνως ἀμφιλογία ἀπάδουσα τοῦ ἰδίου τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ ἄγνοια τοῦ λόγου ὑπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπό μέρους τῶν ἀπολυτοποιούντων ἢ ἀπορριπτόντων τόν ἕνα ἢ τόν ἄλλο τρόπο ποιμανσίας.

Κατὰ τόν τῆς Κλίμακος, Ἰωάννην, ὑπάρχουν:

- α) οἱ ἐρμηνεύοντες τό Λόγο τοῦ Θεοῦ μέ βασική ἀρχή ὅτι, ὁ Θεός εἶναι «**φόβος μέγας**»,
- β) οἱ ἐρμηνεύοντες ὅτι, ὁ Θεός εἶναι καὶ φόβος καὶ ἀγάπη, ἀλλά ὄχι τόση ἀγάπη ἵκανή νά «**βάλη ἔξω τόν φόβον**» (Α' Ἰω.4,18),
- γ) οἱ ἐρμηνεύοντες ὅτι, ὁ Θεός εἶναι μόνον Ἀγάπη,
- καὶ δ) οἱ ἐρμηνεύοντες ὅτι, ὁ Θεός εἶναι ἕνας ἐκστατικός Ἔρωτας «**βάλλων ἔξω καὶ τόν φόβον καὶ τὴν ἀγάπην**».

Ἡ πρό εἰκοσαετίας ἀρξαμένη «**θεολογική**» συζήτηση περί «**Θεοῦ ἔρωτος -ἐραστοῦ - ἐρωμένου καὶ ἀνθρώπου ἐρῶντος Αὐτόν καὶ**

ἐρωμένου ὑπ' Αὐτοῦ» ἔδειξε τὴν ἀνωριμότητα τῶν πολλῶν, πού ἐφάνη ὡς «πτῶσις», ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνετοιμότητα πολλῶν ἄλλων νὰ ἀναστηθοῦν.

Ἔτσι, ἡ προφητικότητα τῆς διακρίσεως τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τῆς Κλίμακος σώζει ἀκόμα τὴν κατάστασι ὅταν κατ' οὐσίαν μᾶς λέγει: **«ζήτησε ποιμένα κατὰ τὴν ὑπαρξίν σου καὶ ὄχι κατὰ τὴν ψυχολογική σου ἀνάγκη»** (σέ πολὺ ἐλεύθερη ἐρμηνεία)¹. Καὶ οἱ τέσσαρες ἐρμηνεῖες παραμένουν σωτήριες καὶ λυτρωτικές γιὰ τὸν κόσμον πού ζητεῖ νὰ ζυμωθεῖ, ν' ἀλλάξει, ν' ἀπελευθερωθεῖ, νὰ μετᾶσχει ἐνός ἀναγεννημένου κόσμου, ὁ ὁποῖος θὰ πορεύεται –καὶ ἤδη πορεύεται– πρὸς τὰ Ἔσχατα τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

2. Τὸ Κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου

Ὁ Λόγος τοῦ Κυρίου, τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Σωτηρίας ἐμπεριέχει ἀναπόσπαστα τὸν Λόγον περὶ τοῦ Εὐαγγελίου, περὶ τῆς Σωτηρίας ἢ ὅποια εἶναι ἀναπόσπαστη τοῦ Προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κύριον καὶ πρωταρχικὸ μέσον γιὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ Λόγου τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ἀνθρώπινος λόγος. Ἡ παράλληλη πορεία τῆς Ἐκκλησίας μέ τὴν Ἱστορίαν τοῦ κόσμου γεννᾷ τὴν ἀνάγκη ἐξευρέσεως μιᾶς γλώσσας γιὰ τὸν ἀνθρώπινον λόγον περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ δηλαδὴ, γιὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου στό ἐκάστοτε ἱστορικὸ παρόν.

Ἔτσι, δημιουργεῖται ἡ ἀνάγκη (πλαστὴ ἢ ὄχι, αὐτὸ θὰ κριθεῖ πολὺ ἀργότερα), ὁ λόγος περὶ τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ **«γλῶσσα τοῦ κηρύγματος»** νὰ ἀκολουθεῖ τὴν Ἱστορίαν καὶ νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν παροδικότητα τῆς ἀενάου ἀνακυκλώσεως παλαιῶν καὶ νέων, ἱστορικῶν καὶ μὴ γεγονότων.

Βέβαια, σέ ὅποιο σημεῖον τῆς Ἱστορίας καὶ νὰ ἐστιᾶσουμε τὴν προσοχήν μας, ὁ Λόγος τοῦ Εὐαγγελίου μιᾷ γιὰ τὴν Πίστιν, τὴν Ἀγάπην, τὴν Ἐλπίδα καὶ τὴν Ἐρχομένην καὶ ἤδη παροῦσαν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἢ ὅποια ταυτόχρονα **«ἐντός ὑμῶν ἐστὶ» (Ματθ.23,26)**. Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ **«ἐντός ὑμῶν»**, ἂν καὶ ἀποτελεῖ ἀντινομία τῶν ἀρχῶν τῆς Ἱστορίας, ἢ ὅποια καταγράφεται πάντα ἰδιοτελῶς καὶ σκοπίμως ἀπὸ τοὺς νικητὲς αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἐν τούτοις ἀποτελεῖ τὸν μόνιμον πειρασμὸν τῶν κηρύκων τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς **«ἐρχομένης Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν»**.

Ἄρα, τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου κινδυνεύει πάντα νὰ ἐκπέσει στόν πειρασμὸν τῶν Ἱστορικῶν καὶ Ψυχολογικῶν ἀναγκῶν, οἱ ὁποῖες γέννησαν καὶ θὰ γεννοῦν παντοῦ καὶ πάντα τὴν πληθώρα τῶν χριστιανικῶν αἵρέσεων.

Ἄν ὁ γνώμονας τοῦ κηρύγματος καὶ τὸ κέντρο του δέν εἶναι τὸ Πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τότε μᾶλλον μιᾷ γιὰ τὸ πῶς θὰ θέλαμε νὰ εἶναι ὁ Θεάνθρωπος! Γιὰ τὴν προσωπικήν μας, δηλαδὴ, ἰδέαν καὶ ἄποψιν περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὅποια μᾶλλον κάποιον ψυχολογικήν μας ἀνάγκη τὴν ἔχει γεννήσει, τὴν ἔχει θρέψει, τὴν ἔχει θεριέψει, χαρίζοντάς μας μιᾷ ψυχολογικῇ κάλυψιν γιὰ ὅσα δέν μπορέσαμε νὰ ἀκούσουμε ἀπὸ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ ἢ ἠθελημένα ὑποτιμήσαμε.

¹ .πρβλ. Κλίμαξ Ἰω.Σιναΐτου, Λόγος εἰς τὸν Ποιμένα §57-58.

Γιαυτό και δέν μπορούμε νά συλλάβουμε ποτέ ὅτι, «οὐ πάντες χωροῦσι τόν Λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται» (Ματθ.19,11). Καί βέβαια εἶναι εὐκόλο νά διακρίνεις τόν κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου ἀπό τόν κήρυκα τῆς ψυχολογικῆς -(του)- ἀνάγκης. Θά λέγαμε ὅτι ὁ μέν πρῶτος μιλάει (στό σήμερα) μιά ἀκατανόητη γλῶσσα, ἐνῶ ὁ δεύτερος συγκινεῖ, διότι δημιουργεῖ «συναισθήματα».

Τώρα ἂν αὐτά τά συναισθήματα τά βαπτίσουμε «θρησκευτικά» ἢ «ψυχολογικά», μικρή θά εἶναι ἡ διαφορά.

Ἡ γλῶσσα τῶν Προφητῶν εἶναι ἕνα συνεχές μάθημα γιά τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐμπεριέχει μιά «ἐλευθερία», ἡ ὁποία εἶναι πολλές -τίς περισσότερες - φορές ἀκατανόητη, ὅπως καί οἱ ἴδιοι οἱ Προφῆτες καί τά πάθη τους ἀπό τόν «ἐκλεκτό τοῦ Κυρίου Λαό».

Ἐλευθερία ἐξ τῆς Ἀποκαλύψεως ποιοῦ; Τοῦ ἰδίου Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ!!!

Αὐτό τό συστατικό λείπει ἀπό τόν λόγο τῶν περισσοτέρων κηρύκων, πού πασχίζουν νά γίνουν κατανοητοί ἢ ἀγωνιοῦν ἂν ἔγιναν κατανοητοί, ὡσάν ἡ πίστη νά ἦταν ἢ νά εἶναι ἕνα νοητικό ἢ διανοητικό κατόρθωμα συγκεκριμένης διεργασίας καί ἐπεξεργασίας.

Ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐμπεριέχει τή «δυναμική τῆς ἀποκαλύψεως» τοῦ διωκομένου ὑπ' αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ὁποίας ἔτυχε στό δρόμο τῆς Δαμασκοῦ.

Ἔρχεται ὅμως, νά μιλήσει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος σέ ἤδη πρωτοργανωμένες Κοινότητες ἢ σέ ὑπό διοργάνωση Κοινότητες. Γιαυτό καί οὐσιαστικά ἀναδιοργανώνει μέ τό λόγο του τίς ἐκκλησιαστικές Κοινότητες, οἱ ὁποῖες ἤδη εἶχαν πρωτοσυσταθεῖ πάνω καί μέσα σέ ἕνα ρωμαϊκό σύστημα ἄψογης ὀργανώσεως καί ἀφομοιωτικῆς δυνάμεως -οὐ τῆς τυχούσης- μέ ἐμφανῆ ἐπάνω τους τά σημεῖα τῶν διωγμῶν. Οἱ ὁποῖοι διωγμοί κατὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων ἔγιναν κυρίως, ἐπειδή ἐθίγετο ἀπό τόν Χριστιανισμό ἢ θεϊκότης τοῦ Ρωμαίου Αὐτοκράτορος, καί τοιοῦτοτρόπως ἐβάλλετο αὐτό τό ἴδιο τό συγγνό σύστημα τῆς ἱεραρχήσεως-ἐξουσιασμοῦ τῶν πάντων μέ τό συγκεκριμένο καί ἀπάνθρωπο τρόπο πειθαρχίας ἐκ μέρους τῆς Ρωμαϊκῆς ἐξουσίας.

Ἀλλά καί πάλιν σέ πολλά σημεῖα γίνεται εὐκόλως κατανοητό ὅτι, ὁ Ἀποστόλος Παῦλος πικραίνεται, ὅταν συναντᾷ μέσα στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τήν ἔλλειψη τῆς δυναμικῆς, πού ἔχει ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία δυναμική καί συνῆχε τήν ὕπαρξή Του.

Στόν Λόγο τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει ἐπίσης, αὐτή ἡ δυναμική τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ καί βεβαίως ἡ διά τοῦ κηρύγματός των ἐρμηνεῖα τοῦ Εὐαγγελίου, τήν ὁποία μετέδωσαν, θά παραμένει ἀκατανόητη, ἂν ἀγνοηθοῦν τά συναξάρια τους, ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τους. Αὐτό τό κύριο συστατικό θά πρέπει πρωτίστως νά περιέχει καί ὁ λόγος τῶν Ἱεραποστόλων. Γιατί, τί ἔχω νά δώσω πέραν τῆς ἐλπίδος τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης τῆς πίστεως σέ ἀνθρώπους πού λόγοι καί δαιμονικά συμφέροντα κάνουν τό πᾶν νά μὴν ἀνθίσει ποτέ ἐλπίδα στήν ζωή τους;

3. Κλήσις τῶν Ἑργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου

Στὴν παραβολὴ τῶν ἐργατῶν (πρβλ. Ματθ.20,1-16) ὁ ἴδιος ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁμιλεῖ γιὰ ἓνα «ἀγρό», γιὰ «ἐργάτας» αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ, γιὰ «ἐργασία» στὰ ὅρια αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ. Καί προφανῶς αὐτὴ ἡ ἐργασία χρειάζεται χέρια πολλὰ, διότι ἀκόμα καὶ τὴν ἐνδεκάτη ὥρα ὁ ἴδιος βλέπει τίς ἀνάγκες καὶ προσκαλεῖ καὶ ἄλλους ἐργάτες.

Κριτήριον γιὰ τὴν ἐπιλογὴ τῶν ἐργατῶν δέν ὑπάρχει. Δέν ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ἐπιλέξουν ἐργάτες μέ κριτήρια π.χ. σωματικῆς δυνάμεως, ἢ ἐξειδικευμένης γνώσεως, ἀλλὰ ἀπλᾶ ζήτησε ἐργάτες. Ζήτησε δηλαδή τό ἐλάχιστο προσόν, τὴν «**συναίσθησι καὶ τὴν ἀποδοχὴ ὅτι εἶναι ἐργάτες**». Αὐτό σέ ἀντιπαραβολή μέ τὴν παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ Ἀμπελῶνος, οἱ ὅποιοι μετεπήδησαν ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν ἐργατῶν στὴν κατάστασιν τῆς κυριότητος τοῦ Ἀμπελῶνος, μπορεῖ νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ τὴν σημαντικότητά τῆς «**συναισθήσεως τῆς θέσεως τοῦ ἐργάτου**».

Ἀκόμα κι' ὅταν ἡ ἀναμονὴ μιᾶς αὐξημένης ἀποδοχῆς διὰ τοὺς «**βαστάξαντας τὸν κόπο καὶ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας**» (Ματθ.20,13) ἐργάτες ἴσως προμηνύει μιὰ ἀπώλεια αὐτῆς τῆς συναισθήσεως τοῦ ἐργάτου, ὁ Κύριος τοῦ Ἀγροῦ εἶναι ἐντελῶς κάθετος καὶ βάζει τὰ πράγματα στὴν θέσιν τους μέ ἓνα λόγο καὶ μόνον. Δηλαδή ὑπογραμμίζει τοὺς ρόλους τοῦ καθενός.

Ἄς ἀναλογισθοῦμε ὅτι, τό ἴδιο ἔκανε καὶ μέ τὴν Μητέρα Του ὁ Κύριος ὀριοθετῶντας Τὴν μέ τό περίφημο: «**Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ γύναι;**» (Ἰω. 2,4) στό Γάμο τῆς Κανᾶ! Τότε μποροῦμε νὰ δοῦμε καλύτερα τὴν σημαντικότητά τῆς συναισθήσεως τοῦ ἐργάτου γιὰ τὴν ἀξία τῆς ἐργασίας στὸν Ἀγρόν τοῦ Κυρίου. Αὐτὴ ἡ συναίσθησι εἶναι τό μόνο μέσο γιὰ νὰ διατηρηθεῖ ἡ σχέση τῆς «**κλήσεως**» ἀπὸ τὸν Κύριον τοῦ Ἀγροῦ.

Ἡ κλήσις βέβαια γιὰ ἐργασία στὸν Εὐαγγελικὸ Ἀγρό ὑπονοεῖ ὅτι κανεὶς πρέπει νὰ εἰσέλθῃ μέσα σέ μιὰ ἱεραρχία, τὴν συνεργασία μέ αὐτὴν τὴν ἱεραρχία, ἀλλὰ καὶ μέ τοὺς ἄλλους ἐργάτες γιὰ τὴν ἀρμονικὴ ἐπίτευξι τοῦ ἐπιθυμητοῦ ἀποτελέσματος. Σημαίνει ὅτι δέν μπορεῖ αὐτόνομος καὶ αὐτοδέσποτος νὰ προχωρήσῃ, ἀλλὰ νὰ ἀναδεχθεῖ τὸν ἐλαφρόν τοῦ Κυρίου ζυγόν (πρβλ. Ματθ.11,30)

Σέ κάθε ἱστορικὴ περίοδο ἡ «**κλήσις πρὸς ἐργασία**» καὶ ἡ ἴδια ἡ «**ἐργασία**» ἐμπερικλείει κόπους, δαπάνη δυνάμεων, ἀγωνίες, ἄγχος, ἀλλὰ ἀκόμα καὶ κινδύνους παντός εἴδους. Ἄς μὴ διαφεύγει τῆς προσοχῆς μας ὅτι, ἄλλο εἶναι τό ἐπίπεδο τῆς ἐργασίας στίς ὀργανωμένες κοινωνίες, στίς κοινωνίες τῶν πολλῶν πολιτιστικῶν ἀγαθῶν καὶ ἐπιτεύξεων, ἄλλο στίς κοινωνίες ὑπὸ ἀνάπτυξι καὶ ἄλλο στίς πρωτόγονες κοινωνίες.

Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς στὴν κλήσι τῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου γιὰ τίς ὑπὸ ἀνάπτυξι καὶ πρωτόγονες κοινωνίες ἐμφανίζουμε πολλὰ προβλήματα καὶ ἀμέτρητη ἀνοργανωτικότητά! Ὅπως εἶναι φυσικό, κάθε ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου προέρχεται ἀπὸ κάποια ἐκκλησιαστικὴ

Κοινότητα. Ἐκεῖ βαπτίζεται, ζεῖ, αὐξάνεται ἀποκτᾶ κάποια βιώματα καί διαμορφώνει μιᾶ ἀρχική ἰδέα γιά τό τί σημαίνει ἐργασία στόν Εὐαγγελικό ἀγρό. Ἡ ἰδέα του αὐτή μπορεῖ νά ἐμπεριέχει πολλά θετικά, ἀλλά καί ἀρνητικά στοιχεῖα. Ἡ ἰδέα αὐτή ὅμως, περί τῆς ἐργασίας ἔχει ἀποκτηθεῖ καί διαμορφωθεῖ σέ συγκεκριμένους τόπους καί χώρους καί ὑπό συγκεκριμένες συνθῆκες. Ὅλα αὐτά βεβαίως, μπορεῖ νά ἔχουν ἀπό ἐλάχιστη ἕως καθόλου σχέση μέ τόν ἀγρό, πού ὁ Κύριος τόν καλεῖ νά ἐργασθεῖ.

Ἐξ αὐτοῦ ἀρχίζει ἡ προβληματική τῆς ἐργασίας. Θά ἐργασθῶ πάνω στήν ἰδέα πού ἔχω περί τῆς «ἐργασίας»;

Ἡ ἐργασία μου θά εἶναι μιᾶ προσπάθεια νά δημιουργήσω συνθῆκες καί νά παράγω ἀποτέλεσμα σύμφωνα μέ αὐτά που ξέρω;

Ἡ θά ἐργασθῶ σύμφωνα μέ τήν ἀναλλοίωτη δυναμική τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καί θά διαμορφωθεῖ μόνο του, δηλ. ἀπ'τή χάρη τοῦ Θεοῦ κάποιο ἀποτέλεσμα, τό ὁποῖο μπορεῖ ὅμως νά μήν ἔχει καμία σχέση μέ ὅσα ξέρω;

Ἡ πείρα τῆς ἐργασίας ἀπό τό στάδιο τῆς ἐκμαθήσεως ἕως τήν ἐξάσκησή της, μᾶς μεταδίδει καί χωρίς νά τό θέλουμε κάποιες γνώσεις.

Ἔτσι μπορούμε νά ποῦμε ὅτι: Παρατηρῶ κατ' ἀρχήν τό χῶμα τοῦ Ἄγρου! ἔχει αὐτές ἢ τίς ἄλλες ιδιότητες; Γόνιμο, ἄγονο, ἀμμῶδες, ἀλμυρό, πετρῶδες, ὑγρό, ἄνυδρο, κ.λ.π. Ἄρα, ἀπαιτοῦνται προκαταρκτικές ἐργασίες.

Παρατηρῶ ἔπειτα τή θέση τοῦ Ἄγρου, εἶναι ἀπροστάτευτος, προστατευμένος, ἀνοχύρωτος, περιφραγμένος; Σέ τί ὑψόμετρο βρίσκεται; Ὁ ἥλιος ἀπό πού βγαίνει; Οἱ βροχές πῶς ἔρχονται; Τό ποτίζουν ἀρκετά ἢ χρειάζεται συμπληρωματικό πότισμα; Μήπως παρασύρουν τό χῶμα τοῦ Ἄγρου; Τί ὑπάρχει γύρω ἀπό τόν Ἄγρο; Ὑπάρχει δάσος; Βουνό; Θάλασσα; Τί κουβαλάει ὁ ἀέρας ὅταν φυσάει; Σκόνη; Γύρη; Σπόρους ζιζανίων, κ.λ.π.;

Ὅλες αὐτές οἱ παρατηρήσεις σκιαγραφοῦν τίς ἀνάγκες τῆς ἐργασίας καί διαμορφώνουν μιᾶ προτεραιότητα ἀναγκαίων καί βασικῶν προεργασιῶν. Οἱ προεργασίες αὐτές μπορεῖ νά ἀπαιτοῦν τόν χρόνο μιᾶς, δύο ἢ καί περισσότερων γενεῶν, ἀλλά εἶναι ἐμφανῆς καί προφανῆς ἡ ἀναγκαιότητά τους. Χωρίς αὐτές τίς προεργασίες εἶναι ἀδύνατον νά σταθεῖ ὁποιαδήποτε ἐργασία στόν Κυριώνυμο Ἄγρο.

4. «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη...»

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καλεῖ πάντας τούς ἀνθρώπους πρός τήν σωτήριο πορεία γιά τήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Καλούμεθα, λοιπόν, οἱ ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου νά ἐργασθοῦμε καί νά ἐκκλησιοποιήσουμε τόν κόσμο.

Ἡ οἰκουμενικότητα τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου, καθώς καί τό ἀκροατήριό τοῦ κηρύγματος τῆς Πεντηκοστῆς, μᾶς εἰσάγουν στήν

πραγματικότητα της πολυ-φυλετικότητας και πολυ-πολιτισμικότητας της εργασίας του Ευαγγελίου. Μας υποδεικνύουν αγρούς πέραν των συνόρων, απ' όπου προερχόμαστε, ως εκκλησιαστικές Κοινότητες και τά μέλη αυτών των Κοινοτήτων.

Ή ίδια όμως, ή πολυ-φυλετικότης και πολυ-πολιτισμικότης αυτών των άλλων αγρών παρουσιάζει ένα κόσμο άγνωστο σέ μας όλους, πού προερχόμαστε απ' ένα κόσμο μέ αποκραυγαλλωμένες παραδόσεις, ήθη και έθιμα, διάμορφωμένους τρόπους σεβασμού του Θεού και σχετικές απόψεις και πρακτικές για την παρουσία του κακού στον κόσμο, ίδια φιλοσοφία για την ζωή, τά πάθη της και τά παθήματά της.

Καλούμεθα, λοιπόν, νά γνωρίσουμε, νά σπουδάσουμε αυτόν τον κόσμο, νά βρούμε κώδικες επικοινωνίας και νά προσδιορίσουμε τίς απαραίτητες προεργασίες για την σπορά του Ευαγγελικού Λόγου.

Τό νά κατανοήσεις την φιλοσοφία ζωής ενός Λαού απαιτεί προσπάθειες πολλές και πάρα πολύ χρόνο. Όταν τό καταφέρουμε αυτό τότε θά μπορέσουμε νά προσφέρουμε τον Ευαγγελικό Λόγο.

Διαβάζοντας τίς προσπάθειες διαφόρων Ίεραποστολών κατά καιρούς οί όποίες προηγήθηκαν της Όρθοδόξου Ίεραποστολής, έκτός των μεγάλων διδαγμάτων πού μπορεί κανείς νά αποκομίσει, είναι πολύ ένδιαφέροντα και τά συμπεράσματα των ιδίων, των Ίεραποστόλων.

Θά αναφέρω κάποια παραδείγματα. Οί Προτεσταντικές Ίεραποστολές στην Κίνα κατέληξαν ότι οί Κινέζοι μάλλον, δέν χρειάζονται τον Χριστιανισμό, διότι τρόπον τινά ό τρόπος ζωής τους, είναι επηρεασμένος από την διδασκαλία του Κομφουκίου, και άρα έμπεριέχει τον κύριο όγκο της χριστιανικής ήθικης διδασκαλίας!!!

Αντίθετα τό Τάγμα των Ίησουϊτών Ίεραποστόλων στην Κίνα έφθασε σέ σημείο νά έπινοήσει μεθόδους λειτουργικού συγκρητισμού μέ τίς αυτόχθονες θρησκευτικές δοξασίες και τελετουργίες σαν προσάδιο για έναν πλήρη έκχριστιανισμό της Κίνας μετά από κάποιες γενεές. Τό αποτέλεσμα ήταν ή κάθετη αντίθεση στίς απόψεις των Ίεραποστόλων της Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας και ή αντιπαλότητά της μέ τό συγκεκριμένο Τάγμα.

Οί Λευκοί Πατέρες στην Β. Άφρική έπεννόησαν τό νά μήν μιλάνε καθόλου για τό Ευαγγέλιο και νά εργάζονται φιλανθρωπικά, αναμένοντας κάποια στιγμή μετά από πολλά χρόνια μαζικές μεταστροφές των Μουσουλμάνων στην χριστιανική πίστη.

Είναι γνωστό ότι και αυτές οί προσπάθειες απέτυχαν από ένδογενείς και έξωγενείς παράγοντες. Τά παραδείγματα, όμως, αυτά μας παρουσιάζουν άπτά μιά άλλη πραγματικότητα, την όποία έχουν νά αντιμετωπίσουν καθημερινά οί Ίεραπόστολοι.

Τό πρόβλημα είναι ότι, εμεϊς κρίνουμε και κατανοούμε ότι ό κόσμος έχει ανάγκη τον Ευαγγελικό Λόγο, τά έθνη όμως, προς τά όποια πορευόμαστε από πολλούς παράγοντες, κατανοητούς σέ μας ή όχι, πιθανόν νά μήν βλέπουν τον Ευαγγελικό Λόγο από την ίδια σκοπιά και όχι

σάν πραγματική και κύρια ανάγκη, αλλά σάν κάτι τό δευτερεύον στον κόσμο τους και τήν ζωή τους.

Ἄς μήν ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Ἐκλεκτός τοῦ Κυρίου Λαός τοῦ Ἰσραήλ, ἄν και προετοιμάστηκε αἰῶνες μέσω τοῦ Νόμου και τῶν Προφητῶν, ἐν τούτοις φάνηκε ἀνέτοιμος νά ὑποδεχθεῖ τόν Μεσσία.

Ἱστορικά, σέ πολλά μέρη, προηγήθηκαν οἱ Προτεσταντικές Ἱεραποστολές μέ κεντρική ἰδέα ὅτι μόνον μέ τό βάπτισμα σώζεται ὁ ἄνθρωπος. Βάπτισαν ἑκατόντάδες φυλές, χωρίς καμία οὐσιαστική κατήχηση. Ἡ, μετά ἀπ' αὐτούς, Ἱεραποστολή τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, μετέστρεψε πολλές φυλές και προσπάθησε νά τίς κατηχήσει μέ ἕνα συστηματικό τρόπο. Ἐν μέρει τό κατάφερε, ἀλλά χωρίς οὐσιαστικά ἀποτελέσματα στό νά μπορέσει νά ἀπαλείψει ἢ νά διορθώσει τόν λειτουργικό παραδοσιακό συγκρητισμό και τήν προτεσταντική ὑπεραπλούστευση τῆς πίστεως.

Οἱ πρωτόγονες κοινωνίες βασίζονται σέ μία δική τους Ἱεραρχία και Ἱεράρχηση τῶν πάντων. Στήν ἀνωτάτη βαθμίδα τῶν κοινωνιῶν αὐτῶν βρίσκεται ἡ φυλή, ἡ τοπική Ἱεραρχία, ἡ ἄμεση οἰκογένεια και μετά ὅλα τά ἄλλα. Πῶς μπορούμε ἐμεῖς νά ἀντιστρέψουμε αὐτή τήν πυραμίδα και νά θέσουμε ὅτι, πάνω ἀπό ὅλα εἶναι ἡ πίστη στό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἡ Ἐκκλησία και μετά ὅλα τά ἄλλα; Ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτό εἶναι ἀδύνατον, διότι και ἐμεῖς οἱ ἐργάτες προερχόμεθα ἀπό κάποια ἄλλη φυλή, πού μοιάζει πάρα πολύ μέ τίς φυλές τῶν Ἀποικιοκρατῶν και τήν γνωστή ἱστορία τῆς Ἀποικιοκρατίας, πού δέν σεβάστηκε ὄχι μόνον τίς τοπικές παραδόσεις τῶν διαφόρων φυλῶν, ἀλλά πρωτίστως δέν σεβάστηκε τήν ἐλευθερία τους. Μία ἀπό τίς ἀδυναμίες πού προσέδωσε ἡ ἀποικιοκρατία σ' αὐτές τίς κοινωνίες εἶναι ὅτι τούς δημιούργησε ἕνα ψυχολογικό κόμπλεξ κατωτερότητας. Οἱ λαοί και οἱ φυλές συνήλθαν γρήγορα ἀπό αὐτό τό κόμπλεξ (ὅσες μπόρεσαν), ὀρθοπόδησαν, ἀλλά πρίν κρίνουν και δεχθοῦν ὅ,τιδήποτε τό ἐπεξεργάζονται μέ ἀρκετή ἐπιφυλακτικότητα και ὠφελιμιστικά.

Ἔτσι ὑπάρχει ὁ χρόνος νά σκεφθοῦν, νά κρίνουν, νά ἐκμεταλλευστοῦν και ἴσως νά καλλιεργηθοῦν. Ἀντέγραψαν βέβαια και καλλιέργησαν αὐτές τίς μεθόδους τόσο τέλεια, πού φθάνουν πλέον σέ σημεῖο νά δημιουργοῦν ἕνα εἶδος κόμπλεξ κατωτερότητας στους πρώην ἀποικιοκράτες διδασκάλους τους. Δέν πρέπει νά μᾶς διαφεύγει ὅτι, ἀνάμεσα στις διάφορες φυλές ὑπάρχει ἕνας ἰδιότυπος σκληρότατος ρατσισμός (tribalisme) και πολλές φορές ἕνα αὐθόρμητο μῖσος. Πολλές φυλές ἦταν γιά αἰῶνες δοῦλοι και δουλοπάροικοι ἄλλων φυλῶν (π.χ. Στό Καμερούν οἱ Τιπουρί ἦταν γιά κάποιους αἰῶνες σκλάβοι στους Φουλφουντέ και ἀπελευθερώθηκαν ἀπό τούς Γερμανούς ἀποικιοκράτες. Οἱ Φουλφουντέ εἶναι μουσουλμάνοι, οἱ Τιπουρί ἦταν ἀνικονικοί ἀνιμιστές και σκλαβώθηκαν, διότι ἀρνήθηκαν ν' ἀσπασθοῦν το Ἰσλάμ. Πιθανά πρόκειται γιά μία φυλή Χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι διώχθηκαν ἀπό τό Ν. Σουδάν μέ τήν ἐπέλαση τοῦ Ἰσλάμ, μετοίκισαν ὡς κρυπτοχριστιανοί, ἀποκόπηκαν και ξεχάστηκαν ἀπό τήν Ἐκκλησία τους και ἐμφανίστηκαν ὡς μονοθεϊστές ἑνός ἀνικονικοῦ και ἀντι-ειδωλικοῦ θρησκευματος).

Ἄν δέν γνωρίζουμε αὐτές τίς ἰδιαίτερες ἐνδογενεῖς διαφορές τῶν φυλῶν πολλά προβλήματα μπορούν νά δημιουργηθοῦν. Τό ἱεραρχικό

σύστημα τῶν φυλῶν, δίνει τό δικαίωμα, στά μέλη τῆς ἀνωτάτης του βαθμίδος, νά ἀποφασίζουν δικαστικά γιά τήν ζωή καί τόν θάνατο τῶν μελῶν τῆς φυλῆς. Τό Σύνταγμα τῶν διαφόρων πολυφυλετικῶν Χωρῶν ἐνσωματώνει καί ἀποδέχεται καί τό παραδοσιακό δίκαιο. Ἔτσι, βρισκόμαστε ἀνάμεσα σέ δύο ἐξουσίες, τήν πολιτική καί τήν παραδοσιακή. Γιά ὅ,τιδήποτε κάνουμε, δυστυχῶς δέν ἀρκεῖ πάντα ἡ ἄδεια τῆς μιᾶς πλευρᾶς. Αὐτό σημαίνει ἐπίσης ὅτι, ὅσους ἐπιλέξουμε γιά νά ἐργασθοῦν στόν Ἱεραποστολικό Ἄγρό –ἱερεῖς, ἱεραποστόλους, κατηχητές– θά μάς δοῦν σάν μιᾶ Τρίτη ἐξουσία πού τούς χαρίζει τήν Ἱερωσύνη καί πού ἡ ἱερατική καί προνομιακή τους θέσει τούς ἀναβιβάζει στήν ἀνωτέρα βαθμίδα τῆς παραδοσιακῆς ἐξουσίας καί τούς δίνει δικαιώματα ἐπί τῶν ἄλλων μελῶν τῆς φυλῆς. Οἱ συνετοί δέν θά δημιουργήσουν προβλήματα, ἀλλά οἱ ἀσύνητοι(;) καί ἀρχομανεῖς θά δημιουργοῦν καθημερινά προβλήματα παντοειδοῦς ἐκμεταλλεύσεις τῶν πιστῶν... Τό παράξενο καί δυσκολότερο εἶναι τό ὅτι οἱ πιστοί ἀποδέχονται αὐτή τήν ἐκμετάλλευση ἀπό πατροπαράδοτο σεβασμό στήν ἱεραρχία.

Αὐτές οἱ πτυχές, ἄν καί γνωστές σέ κάποια ἄλλη ἐποχή, φαινομενικά ὅμως, ἄγνωστες στήν εὐρωπαϊκή κουλτούρα τοῦ σήμερα, ἄν δέν ἐπισημανθοῦν ἐγκαίρως, θά εἶναι ἀνά πᾶσα στιγμή σάν μιᾶ ποσότητα ἐκρηκτικῶν κάτω ἀπό ὅτι κάνουμε, καθότι ὑπάρχει πάντα μιᾶ ἀντιπαλότητα πολιτικῆς καί παραδοσιακῆς ἐξουσίας.

Ὁ σεβασμός στήν παραδοσιακή ἱεραρχία, δυστυχῶς, δέν σημαίνει πάντοτε σεβασμό καί στήν ἐκκλησιαστική ἱεραρχία.

Πάντα θά εἴμαστε οἱ παρεισφύσαντες «ξένοι» καί αὐτό σημαίνει πολύ ἀπλά, ὅτι εἴμαστε πεδίο ἐλεύθερο σέ κάθε εἶδους ἐκμετάλλευση.

Ἡ νομική ἀναγνώριση καί κατοχύρωση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θά πρέπει νά ἀπασχολήσῃ κατά κύριο λόγο τούς κατά τόπους Ἐπισκόπους καί πρωτίστως τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Πέραν τῶν κατά καιρούς θεολογικῶν καί κανονικῶν ἀντιρρήσεων ἐπί τοῦ θέματος, ἐπιβάλλεται ἡ κατά τόπους ἀναγνώριση, ὄχι μόνον τῶν Μητροπόλεων καί Ἐπισκοπῶν, ἀλλά καί τοῦ ἰδίου τοῦ σεβαστοῦ Πατριαρχείου μας.

Δέν εἶναι δυνατόν οἱ ὁποιοσδήποτε πράξεις τῆς κάθε Μητροπόλεως ἢ Ἐπισκοπῆς–(ἀγορές ἀκινήτων, κατασκευές καί λειτουργίες φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, ἰδρυμάτων, σχολείων, ἰατρειῶν, νοσοκομείων, κλπ)– νά καλύπτονται νομικά ὑπό τήν σκέπη τῶν ἀνεγνωρισμένων Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων ἢ στήν χειρότερη περίπτωση δι' ἀμοιβῆς νά ἀναζητοῦμε νομικές καλύψεις γιά νά νομιμοποιήσουμε κάθε δραστηριότητά μας καί νά ἐμφανιζόμαστε σάν νά ἔχουμε νομική ὑπόσταση στά διάφορα κράτη τά ὁποῖα στήν πλειοψηφία τους ἀγνοοῦν εἰς τό παντελές τήν ὑπαρξη καί ἱστορία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί τοῦ Πατριαρχικοῦ διοικητικοῦ συστήματος. Ὅλα αὐτά ἀποβαίνουν εἰς βᾶρος μας ἐάν θέλουμε νά ὑπάρχει συνέχεια καί μέλλον στήν κάθε ἱεραποστολική μας προσπάθεια.

Ἡ χορηγία διπλωματικοῦ διαβατηρίου ἀπό τό Ἑλληνικό Κράτος πρὸς τούς Ἐπισκόπους καί ἡ Αἰγυπτιακή ὑπηκοότητα καί παρομοίως τό

διπλωματικό διαβατήριο από την πλευρά του Αιγυπτιακού κράτους προς τον έκαστοτε Πατριάρχη Αλεξανδρείας, είναι μία τιμή και μία επίγνωση εκ μέρους των δύο αυτών Κρατών ότι το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας είναι Δημόσιο Πρόσωπον Διεθνούς Δικαίου μέ διεθνή και διακρατική αποστολή.

Έκ μέρους όμως, ήμων αυτών ουδεμία περαιτέρω διεκδίκηση υφίσταται, ουδεμία προσπάθεια ενεργείται για την ενεργοποίηση και χρήση των δικαιωμάτων των Δ.Π.Δ.Δ., πράγμα που θα έθετε τά πάντα σε μία άλλη, - πολύ πιο εύχρηστη- νομική βάση σε σχέση με τά διάφορα Αφρικανικά Κράτη.

Τά Πρεσβυγενή Πατριαρχεία είναι οργανισμοί ζώντες, πολύ αρχαιότεροι της συστάσεως των Κρατών, όπου έδράζουν ή δραστηριοποιούνται και αναπτύσσονται.

Είναι αντίφαση στά διάφορα κράτη της Αφρικής τά όποια στήν πλειοψηφία τους συνεκροτήθησαν ως ανεξάρτητα Κράτη και απέκτησαν πολιτική ανεξαρτησία βάσει αποφάσεων και Συνθηκών Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου νά μήν γνωρίζουν ή νά άγνοούν την ύπαρξη και την ιστορία των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων. Βάσει του Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου τά Πατριαρχεία είναι Διεθνή Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου περιορισμένης ευθύνης, μετέχουν των δικαιωμάτων των Κρατών, συνάπτουν και επικυρώνουν διεθνείς συνθήκες που άπτονται των σκοπών τους και έχουν πρεσβευτικά δικαιώματα. Παράλληλα, είναι φορείς ειρήνης, αναπτύξεως και έπιτελούν, παράλληλα μέ τό ευαγγελικό τους έργο και ένα μεγάλο διακρατικό ανθρωπιστικό έργο.

Άς μήν παραθεωρείται τό γεγονός ότι έδω και 150-200 τό κύριο βάρος της «**προπαγάνδας της πίστewος**» πολλών χριστιανικών όμολογιών έχει πέσει στό νά καταδείξει ότι αυτές οι χριστιανικές όμολογίες είναι οι μοναδικές επί γής γνήσιες Έκκλησίες.

Σ' αυτό βοηθά και ή άπουσία οίασδήποτε γνώσεως της Εύρωπαϊκής ιστορίας και Μεσογειακής πραγματικότητας στις Αφρικανικές χώρες.

Άκόμη και φοιτητές των Πανεπιστημίων είναι πολλές φορές άδύνατον νά προσδιορίσουν τίς Εύρωπαϊκές χώρες στον χάρτη.

Η έπιλογή των έργων του Ευαγγελίου θα πρέπει νά είναι υπόθεση πολύ σοβαρή. Θα βρούμε επί τόπου τίς «**άναγκαστικές**» χειροτονίες από τους πρωτοπόρους του Ίεραποστολικού έργου. Θα πρέπει νά υπάρχει συνεχής έπιμόρφωση και έπαφή μέ τον Έπίσκοπο. Υπάρχουν δυστυχώς πολλά δείγματα ότι πολλοί προσήλθαν και έγιναν ιερείς Όρθόδοξοι, παρουσιάζοντας μία πρόσκαιρη ευλάβεια. Όταν έγιναν, άρχισαν νά αναμειγνύουν προλήψεις και δεισιδαιμονίες, μαγεΐες και μαγγανείες έπωφελούμενοι και έκμεταλλευόμενοι των άφελών και άμαθών έμφανιζόμενοι ως διώκτες και έξουσιαστές των πονηρών πνευμάτων, έξορκιστές κλπ.

Θά βρούμε Κοινότητες έγκαταλελειμένες από άλλες όμολογίες, που προσήλθαν στην Όρθοδοξία από κατήχηση περί δαιμονίων και όχι του

Εὐαγγελίου. Μόνον μιά προετοιμασία γιά μιά νέα γενιά Κληρικῶν μπορεῖ νά ἀποδώσει μετά ἀπό χρόνια μιά τρίτη - τέταρτη γενεά πιά σωστῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου.

5. Σπορά τοῦ Λόγου καί ζιζάνια

Τό νά σπείρουμε τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι καθόλου εὐκόλη υπόθεση. Ὁ πολυφυλετισμός τῶν Ἀφρικανικῶν Κρατῶν εἶναι συνυφασμένος μέ τήν πληθώρα τῶν φυλετικῶν διαλέκτων καί διαφόρων γλωσσῶν. Ἡ Ἀποικιοκρατία ἔδωσε μιά γλωσσική ὁμοιογένεια, ἀλλά αὐτό ἰσχύει γιά τά μεγάλα ἀστικά κέντρα. Στήν ὑπαιθρο χώρα οἱ διάλεκτοι βρίσκονται σέ καθημερινή χρήση, πράγμα πού ἀποβαίνει σέ βάρος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος.

Εἶναι καλύτερα νά μιᾶμε γιά διαφορετικές γλώσσες, παρά γιά διαλέκτους. Στήν χώρα τοῦ Καμερούν μόνον, ὑπάρχουν 220 διαφορετικές φυλές, καί σέ χρήση 220 διαφορετικές γλώσσες στήν πλειοψηφία τους μή καταγεγραμμένες καί μελετημένες σάν γλωσσικά συστήματα. Εἶναι στήν πλειονότητά τους γλώσσες φτωχές μέ ἀδυναμία ἐξεύρεσης ὄρων-λέξεων γιά θεολογικούς ὄρους. Τό κείμενο τοῦ Εὐαγγελίου ἔχει μεταφραστεῖ σέ πολλές ἀπό αὐτές τίς γλώσσες καί ἔχει χρησιμοποιηθεῖ γιά ὅλες τίς γλώσσες τό λατινικό ἀλφάβητο γραφῆς. Ἡ ἀνάγνωση ὅμως, τῶν κειμένων μέσω τοῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου καί τῆς γαλλικῆς φωνητικῆς ἐκφορᾶς τῶν γραμμάτων πολλές φορές, στόν μή γνώστη τῆς διαλέκτου δίνει ἕνα ἀκατανόητο ἠχητικό καί νοηματικό ἀποτέλεσμα στούς ἀκροατές-γνώστες τῆς γλώσσας. Ὑπάρχουν σαφῶς συνδυασμοί γραμμάτων καί ἤχοι, πού δέν μποροῦν νά ἀποδοθοῦν μέ τό λατινικό ἀλφάβητό γαλλικῆς φωνητικῆς-ἐκφορᾶς. Ὅπως εἶναι ἀδύνατον ἡ ἔνρινη προφορά ὄλων σχεδόν τῶν γλωσσῶν νά γίνει συνήθεια ἑνός Εὐρωπαϊοῦ Ἱεραποστόλου καί ὡς πρὸς τήν χροιά, ἀλλά καί τόν τόνο.

Οἱ μεταφράσεις τῶν Εὐαγγελίων μποροῦν νά χρησιμεύσουν γιά μεταφράσεις τῆς Θείας Λειτουργίας, βέβαια, ὅροι ὅπως π.χ. : «**ἀπερινόητος, ἀκατάληπτος, αἰὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν, ἀνενδεής**», κ.λ.π. θά εἶναι πάντα ἕνα πρόβλημα.

Τό πεδίο δράσεως ἑνός Ἱεραποστόλου μπορεῖ νά εἶναι: α) ἐγκαταλελειμμένοι Ρωμαιοκαθολικοί, πού ζητοῦν νά γίνουν Ὁρθόδοξοι. β) Μέλη κάποιων Προτεσταντικῶν ἢ μεσσιανικῶν παραφυάδων ἐγκαταλελειμμένων, γ) μέλη ἐθνικῶν θρησκευτικῶν κινήματων κατά τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καί Προτεσταντικῆς ὁμολογίας, δ) Παγανιστές, εἰδωλικοῦ καί ἀνειδωλικοῦ Ἀφρικανικοῦ θρησκευάματος, ε) Πρωτόγονες Κοινότητες μή καθορισμένου ἢ ἐλευθέρου πεδίου πίστεως, στ) μέλη διαφόρων Σεκτῶν, ζ) διάφοροι τυχοδιῶκτες ἢ λαοπλάνοι κ.λ.π.

Θά πρέπει νά διευκρινίσουμε ὅτι στήν Ἱεραποστολική πορεία τῶν διαφόρων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν, πού προηγήθησαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας χρησιμοποιήθηκαν διάφορες τεχνικές, καθῶς καί διάφορες ἀνοχές γιά τήν προώθηση τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος, πράγμα πού διατηρεῖ μέν μιά γνωστή εἰκόνα αὐτῶν τῶν Ὁμολογιῶν, ποιμαντικῶς ὅμως, δέν ἔχει καμία σχέση μέ τήν εἰκόνα αὐτῶν τῶν ὁμολογιῶν στόν Εὐρωπαϊκό χώρο.

Π.χ. ή κατά τόπους πρακτική τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας επί τῶν μικτῶν γάμων, μεταξύ μουσουλμάνων και χριστιανῶν, είναι, οικονομικῶς(;) νά «ίερολογεῖ» τόν γάμο αὐτό. Ένας προσερχόμενος ἀπό τήν Καθολική Έκκλησία στήν Ὁρθόδοξη μπορεῖ νά ἀπαιτήσῃ, ἀφοῦ ἔχει βαπτιστεῖ, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ γάμου του κάτι ἀνάλογο και ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Έκκλησία.

Ἡ πολυγαμία –(θέμα ἀκόμη ἄθικτο)–και ἡ ἐθιμική πρακτική τῶν παραδοσιακῶν γάμων, εὐρέως διαδεδομένη σέ ὅλες σχεδόν τίς φυλές εἶναι ἕνα πρόβλημα πού ἐμφανίζει ἕνα ποσοστό μόνον 10% τῶν πιστῶν τής Ρωμαιοκαθολικής και ἄλλων ὁμολογιῶν νά ἔχουν συνάψει θρησκευτικό γάμο και ἕνα ἄλλο 30% μόνον πολιτικό γάμο. Τοῦτο δέ, διότι ἡ οἰκογένεια τής γυναίκα δέν ἐπιτρέπει τήν τέλεση θρησκευτικοῦ ἢ πολιτικοῦ γάμου ἄν δέν ἀποπληρωθεῖ ἡ προίκα ἐκ μέρους τοῦ γαμπροῦ. Ὁ γαμπρός λαμβάνει ἀπό τήν οἰκογένεια τής νύμφης μιά λίστα προίκας, πού πρέπει νά ἀποδώσῃ. Συνήθως ἀποδίδει ἀμέσως ἕνα 10% τής προίκας, παίρνει τήν γυναίκα, τεκνοποιεῖ και μετά ἀπό χρόνια ὅταν θά ἔχει ξεπληρώσει και τό ὑπόλοιπο 90%, θά ἐπιτραπεῖ ἀπό τήν οἰκογένεια νά γίνῃ πολιτικός και θρησκευτικός γάμος. Ἔτσι, λοιπόν, θά πρέπει ἡ κατηχητική μας προσπάθεια νά διαβλέπει και νά ἀναγνωρίζει τά προβλήματα και τήν προβληματική τής κάθε ὁμάδος πρὶν ἀναγγείλουμε ἐκεῖνα τά ἐνθουσιαστικά στοιχεῖα περί ὁμαδικῶν προσχωρήσεων – βαπτίσεων χιλιάδων ὀρθοδόξων.

Μήν μας ξενίζει τό γεγονός ὅτι πολλοί ἐκτός τοῦ ὅτι συγχέουν τά πάντα και τούς πάντες και παράλληλα εἶναι μέλη και ἄλλων ὁμολογιῶν, δέν διστάζουν ἀνά πᾶσα στιγμή νά ἐγκαταλείψουν τήν Ὁρθόδοξη Έκκλησία και νά μεταπηδήσουν σέ μιά ὁποιαδήποτε ὁμάδα περαστικῶν Ἱεραποστολῶν ἢ τυχοδιοκτῶν ἢ μάγων! Γιά κάθε ὁμάδα και τύπο ἀνθρώπων χρειάζεται μιά εἰδική κατήχηση, ἕνα εἰδικό ἐγχειρίδιο κατηχήσεως, πρᾶγμα πού ἀπαιτεῖ χρόνο, κόπο και προσπάθεια πολλῶν εἰδικευμένων ἀνθρώπων. Χωρίς μιά ὀργάνωση και ἕνα βραχυπρόθεσμο, ἀλλά και νηφάλιο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό τοῦ Ἱεραποστολικοῦ ἔργου οἱ δυσκολίες –οἱ ἤδη μεγάλες– θά γεννοῦν καθημερινά προβλήματα και ὁ Ἐπίσκοπος χωρίς μονίμους συνεργάτες εἶναι πολύ δύσκολο νά κάνει πολλά πράγματα. Θά ἦταν μιά μεγάλη βοήθεια και γιά τήν Ἱεραποστολή, ἀλλά και γιά τήν Έκκλησία ὁλόκληρη οἱ νεοχειροτονημένοι Ἱερεῖς κάθε Μητροπόλεως ἀπό ὅλον τόν Ὁρθόδοξο κόσμο νά θητεύουν γιά μιά διετία στήν Ἱεραποστολή, πρὶν ἀναλάβουν κάποιες ἐνοριακές θέσεις στίς Μητροπόλεις τους. Ὅσο παράξενη και νά ἀκούγεται αὐτή ἡ πρόταση θά ἀποτελέσει μιά οὐσιαστική βοήθεια σέ κάθε Ἱεραποστολή και θά ἀποτελεῖ ἕνα κεφάλαιο ζωῆς γιά τούς Κληρικούς, πού θά ἔχουν αὐτή τήν ἐμπειρία. Παράλληλα θά εἶναι ἕνας τρόπος νά δειχθεῖ πρὸς ὅλες τίς κατευθύνσεις ὅτι ἡ Ἱεραποστολή εἶναι ἔργο ὁλοκλήρου τής Ὁρθοδόξου Έκκλησίας και ὄχι μιᾶς ἢ δύο Έκκλησιῶν.

Δυστυχῶς, πέραν μιᾶς συναισθηματικῆς σχέσεως ἡ Ἱεραποστολή παραμένει ἄγνωστη στόν Ἐκκλησιαστικό χῶρο και ἀπό τούς Ἱεράρχες, πού ἐπεσκέφθησαν κατά καιρούς τίς Ἱεραποστολές δέν ὑπῆρξε ποτέ μιά τέτοια ρηξικέλευθη ἀπόφαση οὐσιαστικῆς βοηθείας τής Ἱεραποστολῆς.

Εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ἀδύνατον ἕνας Ἐπίσκοπος:

- νά ἔχει τό βάρος τοῦ λειτουργικοῦ καί τήν εὐθύνη ὅλου τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου σέ δύο, τρία καί περισσότερα Κράτη τεραστίων διαστάσεων σέ σχέση μέ κάποια Εὐρωπαϊκά Κράτη,
- νά ἐπιτηρεῖ τό ἐνοριακό λειτουργικό ἔργο, –
- νά συντονίζει τό φιλανθρωπικό ἔργο,
- νά πραγματοποιεῖ τακτικές συνάξεις τῶν Ἱερέων,
- νά λειτουργεῖ τά διάφορα σεμινάρια
- συγχρόνως νά ἐπιβλέπει τίς διάφορες κατασκευές,
- νά ἀσχολεῖται μέ τήν νομική κατοχύρωση τῶν διαφόρων ἔργων,
- νά διανύει μέ ἐπίφοβα μέσα τεράστιες ἀποστάσεις γιά νά φθάσει στά κατά τόπους ἱεραποστολικά κέντρα μέ κακοῦς ἢ ἀνυπάρκτους δρόμους καί μέσα σέ δύσκολες καί ἀντίξοες κλιματολογικές καί ἄλλες συνθηκες
- καί συγχρόνως νά ἐπιτηρεῖ τήν ποιμνη τοῦ ἀπό «**λύκους βαρεῖς**» (Πραξ.20,29) ἔνδοθεν καί ἔξωθεν.
- παράλληλα νά ὑφίσταται τό ἀφόρητο καί ἀνιαρό βάρος ἐνός γραφειοκρατικοῦ συστήματος σέ ὅλο του τό μεγαλεῖο!
- καί βεβαίως καθημερινά νά δυσκολεύεται μέ τίς ἐπικοινωνίες... νά χρειάζεται νά ταξιδέψει παντοῦ καί πάντα κάπου ἄλλοῦ γιά νά βρει πόρους... γιά νά συνεχίσει, τό ὅποιο, ἔργο παρέλαβε... νά τό συντηρήσει καί νά τό αὐξήσει...

Θά μοῦ πεῖτε βέβαια «**τά ἀδύνατα παρά ἀνθρώποις δυνατά παρά τῷ Θεῷ**»(Λουκ.18,27)... εὐτυχῶς αὐτό δίνει κουράγιο...

Θά μεταγράψω τήν πρόταση ἐνός Συνεπισκόπου μου μέ τόν Ὅποῖον –εὐτυχῶς– μοιραζόμαι κάποιες φορές τίς ἀγωνίες καί τά προβλήματα τῆς Ἱεραποστολῆς: «**τά προβλήματα ὅλα θά λυθοῦν ὅταν ἀνακαλυφθῇ ἡ ἡμέρα μέ τίς 48 ὥρες ἢ καί περισσότερες... Τότε θά τά προλαβαίνουμε ὅλα χωρίς ἄγχος καί ἀγωνίες...**».

Καί ὅμως, παρ' ὅλη τήν χιουμοριστική διάθεση, αὐτό θά ἦταν μιά λύση στήν πραγματικότητα τῶν περισσοτέρων Ἱεραποστολῶν σήμερα. Καί σάν πρόταση ἐμπερικλείει καί μιά μοναξιά, ἀλλά καί μιά τραγική διαπίστωση ὅτι τελικά εἴμαστε καί θά παραμείνουμε μᾶλλον μόνοι μας σ' αὐτή τήν προσπάθεια, δίνοντας τοῦλάχιστον τήν ἐλάχιστη μαρτυρία ὅτι, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν ξέχασε τήν ἀδήριτη Κυριακή ἐντολή: «**πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη...**» (Ματθ.28,19).